

Правові аспекти підготовки документації зі стратегічного планування в Україні

(щодо поводження із біоцидами)

Шуміло Олексій

Проект “Зміцнення потенціалу для безпечного управління біоцидів (пестициди і дезінфікуючі засоби) для зменшення впливу на населення в Україні”

Strengthening Capacities for Sound Management of Biocides (pesticides and disinfectants) to Reduce Population Exposure in Ukraine

НАЦІОНАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ

- ▶ державної екологічної політики України на період до 2020 року
- ▶ регіонального розвитку на період до 2020 р.
- ▶ сталого розвитку «Україна - 2020»
- ▶ з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність - здоровий спосіб життя - здорова нація»
- ▶ сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016 - 2020 роки
- ▶ розвитку малого і середнього підприємництва в Україні до 2020 р.
- ▶ у сфері протидії незаконному виробництву та обігу тютюнових виробів на період до 2021 року
- ▶ управління відходами в Україні до 2030 р.

Органи, що затверджують Національні стратегії

Верховна Рада України	Президент України	Уряд України
Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року	Стратегія управління відходами в Україні до 2030 р.	Стратегія управління відходами в Україні до 2030 року
Закон України	Указ Президента України	Розпорядження Кабінету Міністрів України

Міжгалузевий підхід у національному стратегічному плануванні (зацікавлені відомства)

- ▶ **МОЗ України**
- ▶ **Мінприроди України**
- ▶ **Мінагрополітики України**
- ▶ Мінекономрозвитку України
- ▶ Мінсоцполітики України
- ▶ Мінфін України
- ▶ Мін'юст України
- ▶ Мінінфраструктури України
- ▶ Держпродспоживслужба України
- ▶ Державна фіскальна служба України
- ▶ Державна регуляторна служба України

Міжнародне регулювання поведження із біоцидами

- ▶ Всеєвропейська стратегія збереження біологічного та ландшафтного різноманіття 23.10.1995р.;
- ▶ Директива № 80/68/ЄЕС Ради Європейських Співтовариств «Щодо захисту підземних вод від забруднення деякими небезпечними речовинами» 17.12.1979 р.;
- ▶ Базельська конвенція про контроль за транскордонним перевезенням небезпечних відходів та їх видаленням 22.03.1989 р.;
- ▶ Роттердамська конвенція про процедуру Попередньої обґрунтованої згоди відносно окремих небезпечних хімічних речовин та пестицидів у міжнародній торгівлі 10.09.1998р
- ▶ Стокгольмська конвенція про стійкі органічні забруднювачі від 22.05.2001 р.
- ▶ Регламент № 304/2003 Європейського Парламенту і Ради ЄС відносно експорту та імпорту небезпечних хімікатів 28.01.2003 р.;
- ▶ Орхуська конвенція 25.06.1998 р.;
- ▶ Протокол про реєстри викидів та перенесення забруднювачів;
- ▶ Конвенція «Про захист Чорного моря від забруднення»;
- ▶ Міжнародна конвенція про контроль над шкідливими протиобростаючими системами на судах» 05.10.2001 р.;
- ▶ Договір між КМ України та Урядом Республіки Молдова про співробітництво у сфері охорони і сталого розвитку басейну р. Дністер 29.11.2012 р.

Нормативно-правове підґрунтя (щодо поводження із біоцидами)

- ▶ Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»
- ▶ Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»
- ▶ Закон України «Про пестициди і агрохімікати»
- ▶ Закон України «Про захист рослин»
- ▶ Закон України «Про карантин рослин»
- ▶ Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»
- ▶ Закон України «Про відходи»
- ▶ Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності»
- ▶ Закон України «Про стандартизацію»
- ▶ Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки»
- ▶ Закон України «Про перевезення небезпечних вантажів»

Спеціальне законодавство щодо стратегічного планування

- ▶ Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» від 23.03.2000 р. за № 1602-III
- ▶ Закон України «Про державні цільові програми» від 18.03.2004 р. за № 1621-IV
- ▶ Проект Закону України «Про державне стратегічне планування» підготовлений Мінекономрозвитку України

Загальна частина, Основні положення Стратегії

- ▶ Угода про Асоціацію
- ▶ Стратегія сталого розвитку «Україна - 2020»
- ▶ Стратегія національної безпеки України
- ▶ Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) №1907/2006 про реєстрацію, оцінку, авторизацію і обмеження хімічних речовин та препаратів (REACH)
- ▶ Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) №1272/2008 про класифікацію, маркування та упакування речовин і сумішей (CLP)
- ▶ Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) №528/2012 про доступність на ринку та використання біоцидних продуктів (BPR)

Acquis communautaire

Сукупність спільних прав і зобов'язань, обов'язкових до виконання в усіх країнах – членах ЄС. Охоплює:

- ▶ зміст, принципи та політичні цілі угод;
- ▶ закони, ухвалені на виконання угод, та рішення Суду ЄС;
- ▶ декларації та резолюції Союзу;
- ▶ заходи в галузі спільної зовнішньої та безпекової політики;
- ▶ заходи у сфері правосуддя та внутрішніх справ;
- ▶ міжнародні угоди, укладені Спільнотою, а також державами-членами між собою у сфері діяльності Союзу.

Постановка ключових Проблем, які потребують розв'язання

- ▶ біоциди можуть становити ризик для людей, тварин і довкілля через свої внутрішні властивості і пов'язані із ними схеми застосування
- ▶ біоциди не можуть бути випущені на ринок і не можуть використовуватися, якщо на це не отримано відповідний дозвіл
- ▶ визначення відповідального органу, що здійснюватиме контроль за всім життєвим циклом біоцидів
- ▶ особливості проблематики поводження з окремими видами біоцидів
- ▶ упаковка, маркування та утилізація біоцидів

Принципи Стратегії

- ▶ Пріоритету Сталого розвитку - рівності складових (економічної, екологічної, соціальної)
- ▶ **ПЕРЕСТОРОГИ**
- ▶ Міжсекторального партнерства та залучення зацікавлених сторін
- ▶ Біобезпеки
- ▶ Учасності громадськості та суб'єктів господарювання у формуванні та реалізації політики щодо поводження із біоцидами
- ▶ Невідворотності відповідальності за порушення законодавства щодо поводження із біоцидами
- ▶ Відкритості інформації щодо поводження із біоцидами та її пріоритет над комерційною таємницею

Цілі стратегічного планування

поліпшення функціонування ринку шляхом гармонізації правил про випуск на ринок і використання біоцидних засобів при забезпеченні високого рівня захисту здоров'я людей і тварин та стану навколишнього природного середовища

Заходи та строки реалізації Стратегії

короткострокові	середньострокові	довгострокові	спеціальні
забезпечити стабілізацію ситуації із застосуванням біоцидів	розмежування функцій управління біоцидами	започаткування переходу до стандартів ЄС щодо використання біоцидів	затвердження Національного плану дій поводження із біоцидами

Національний план управління (поводження із) біоцидами

- З метою належного забезпечення реалізації заходів Стратегії Уряд України затверджує Національний план управління (поводження) із біоцидами
- Основними завданнями Національного плану є визначення конкретних суспільно-політичних, інституційних, організаційно-технічних, регуляторних, технологічних заходів; кола учасників та відповідальних за їх реалізацію; встановлення термінів виконання заходів, визначених Стратегією, джерел та обсягів фінансового забезпечення; визначення засобів контролю стану виконання та моніторингу результатів впровадження

Очікувані результати стратегічного планування

Виконання Стратегії дасть змогу:

- ▶ створити ефективну систему інформування населення з питань застосування та утилізації біоцидів;
- ▶ поліпшити стан довкілля до рівня, безпечного для життєдіяльності населення, з урахуванням європейських стандартів поводження із біоцидами;
- ▶ постійно зменшувати та поступово ліквідувати залежність між економічним зростанням та погіршенням стану довкілля та оточуючим середовищем;
- ▶ мінімізувати забруднення ґрунтів небезпечними пестицидами, агрохімікатами та їх відходами;
- ▶ забезпечити перехід до системи інтегрованого управління у сфері застосування та утилізації біоцидів;
- ▶ вдосконалити державну систему моніторингу застосування біоцидів та систему інформаційного забезпечення процесу прийняття управлінських рішень у цій галузі.

Показники стратегічного планування для моніторингу виконання Стратегії

Ціль, сфера регулювання	Одиниця виміру
Щорічний звіт про реалізацію національної політики	факт видання
Національна доповідь про реалізацію національної політики України	факт видання кожні п'ять років
Наявність затвердженого переліку видів біоцидної продукції	факт затвердження
Частка інформації про біоциди у засобах масової інформації базового рівня	відсотків
Вміст забруднюючих речовин у навколишньому середовищі (водах, ґрунтах, атмосферному повітрі)	міліграмів на кілограм
Обсяг коштів, що виділяється на розвиток сфери поводження з відходами біоцидів	млн гривень

Фінансове, організаційне забезпечення та механізм (підтримка) реалізації Стратегії

Фінансування заходів Стратегії здійснюватиметься за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів у межах бюджетних призначень на відповідний рік, коштів суб'єктів господарювання, міжнародної технічної допомоги, внесків заінтересованих міжнародних організацій, а також інших джерел, не заборонених законодавством. Обсяги фінансування уточнюються щороку під час складання проектів бюджетів на відповідний рік та конкретизації завдань за результатами виконання заходів Стратегії у попередні роки.

Фінансування у сфері поводження з окремими видами відходів біоцидів здійснюватиметься за рахунок запровадження засад розширеної відповідальності виробника. Виробники та імпортери окремих видів біоцидів нести будуть відповідальність за прийняття від споживачів відходів, що утворилися від споживання їх продукції, подальшого поводження з ними та фінансування такої діяльності з метою досягнення цільових показників, які визначатимуться законодавством.

Проект Закону України «Про запобігання та мінімізацію негативного впливу біоцидів на навколишнє природне середовище»

- ▶ Глава 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ
- ▶ Глава 2. ДЕРЖАВНІ ВИПРОБУВАННЯ ТА ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ БІОЦИДІВ
- ▶ Глава 3. ВИМОГИ ДО ВИРОБНИЦТВА, ТРАНСПОРТУВАННЯ, ТОРГІВЛІ, ЗБЕРІГАННЯ, ЗАСТОСУВАННЯ, УТИЛІЗАЦІЇ, ЗНИЩЕННЯ ТА ЗНЕШКОДЖЕННЯ БІОЦИДІВ
- ▶ Глава 4. РЕАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ, ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ І ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО БІОЦИДИ
- ▶ Глава 5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО БІОЦИДИ

Наша мета - безпечне
використання біоцидних
продуктів! Захистимо себе та
довкілля!

